

Energistyrelsen
ens@ens.dk
Journal nr. 2020-10440

KL's hørings svar til lovforslag om spildevandsselskabernes klimatilpasning

KL har modtaget udkast til lovforslag om spildevandsselskabernes klimatilpasning i høring. Lovforslaget er afløseren for medfinansieringsreglerne og fjerner kravet om, at kommunerne skal betale 25 % af omkostningerne for overjordiske klimatilpasningsløsninger.

KL takker for muligheden for at kommentere på lovforslaget, men stiller sig kritisk over for den yderst begrænsede inddragelse, der har været i udformningen af lovforslaget. KL var i den politiske aftale blevet stillet i udsigt, at interessenterne ville blive inddraget i processen op til lovforslaget. Vi har forståelse for, at tidsplanen er stram, men det, vi oplevede, havde udelukkende karakter af information og ikke på nogen måde reel inddragelse og udveksling af synspunkter, som kunne have bidraget til at kvalificere lovforslaget inden høringen.

Der tages forbehold for politisk behandling af hørings svaret.

Mere eller mindre klimatilpasning?

Det fremgår af den politiske aftale bag lovforslaget, at formålet er at sætte mere gang i klimatilpasningen. Dette bakker KL fuldt op om, og vi ser derfor med tilfredshed frem til, at kravet om kommunal 25% medfinansiering bortfalder. KL har efterspurgt dette længe og er glad for, at det nu imødekommes.

Lovforslaget indeholder imidlertid også elementer, som KL kan frygte ikke fremmer klimatilpasningen eller måske ligefrem vil bremse den. Her tænker vi på kravet om effektivisering samt den forholdsvis stramme overgangsordning mellem medfinansieringsreglerne og de nye regler. Kravene til datagrundlaget for de samfundsøkonomiske beregninger, som vi endnu ikke kender, kan betyde, at der skal indhentes en masse nye data, før der kan sættes projekter i gang, hvilket vil forsinke fremdriften.

Samfundsøkonomisk analyse

Lovforslaget indfører et krav om, at der skal udføres en samfundsøkonomisk analyse forud for udførelse af klimatilpasning. Det virker umiddelbart fornuftigt, at klimatilpasningsprojekter skal vurderes, så investeringerne sker på et samfundsøkonomisk forsvarligt niveau, og at borgerne ikke betaler mere end højst nødvendigt. De samfundsøkonomiske beregninger er et nøgleelement i lovforslaget, men

Dato: 13. september 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 2970337

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

kravene til disse beregninger er beskrevet på et meget overordnet niveau, hvilket betyder, at konkretisering udestår. Dette gør det nærmest umuligt at vurdere, hvilket serviceniveau beregningerne vil tillade. Det er en klar svaghed, at modellen først fastlægges og offentliggøres i en bekendtgørelse. Et gennemarbejdet lovforslag ville have beskrevet modellen nærmere, ledsaget af nogle gennemregnede eksempler, således at konsekvenserne reelt kunne vurderes.

KL opfordrer til, at metoden vil indeholde tilpas meget fleksibilitet, så det bliver muligt at tage højde for lokale forhold, hvorved kommunerne kan sikre, at de mest optimale projekter etableres.

Spildevandsplanen

KL finder det positivt, at selskaberne forpligtes til at følge spildevandsplanen, herunder at udføre projekter, der lever op til det serviceniveau, som er fastsat i spildevandsplanen. Selskabet kan dog ifølge lovforslaget ikke på forhånd være sikker på at kunne betale for projekterne, idet det skal søge Forsyningssekretariatet om tillæg til rammen.

Kommunerne har jf. lovforslaget fortsat ansvaret for klimatilpasning og sætter rammen i deres spildevandsplan. Det kan dog være svært at løfte det ansvar, når Forsyningssekretariatet kan bestemme, hvorvidt der kan gives tillæg i selskabets ramme. Derved kan sekretariatet nemlig tilsidesætte kommunens spildevandsplan. KL mener ikke, at kommunalbestyrelsens planlægning på denne måde bør underlægges en ministeriel vurdering. Kommunalbestyrelsen kan i spildevandsplan og vandforsyningsplan sætte klare rammer for traditionelle projekter (eksempelvis ledningsføring). I udformningen af disse planer står de lokalt valgte til ansvar over for vælgerne. Det gør de også i andre sager om klimatilpasning. Kommunalbestyrelsen kan efter vandløbsloven og kystbeskyttelsesloven tage sager op af egen drift og pålægge grundejere bidrag til diger, pumpelag med videre. Det skal ikke forhåndsgodkendes hos en minister (statslig styrelse), men lodsejer kan klage til taksationskommissionen.

Overgangsordning bør være længere

Der indføres en overgangsordning mellem de gamle regler og de nye. Hensigten er, at projekter, der er sat i gang eller står lige for at blive etableret, kan gennemføres. KL finder dog, at overgangsordningen er for kort, og at der ikke i lovforslaget tages tilstrækkeligt hensyn til den kommunale planlægning, som ligger til grund for projekterne, og som hos nogle kommuner rækker mange år ud i fremtiden, og hvor alle projekterne ikke kan nå at blive påbegyndt inden 2024.

Som lovforslaget er udformet, må kommuner med langsigtede planer for håndtering af skybrud nu gennemføre hele planlægningen på ny for at leve op til de nye krav. KL foreslår i stedet, at det bliver muligt for de kommuner, som allerede har planlagt klimatilpasning ud fra en samfundsøkonomisk analyse, at kunne gennemføre projekterne, og således ikke være nødt til at sætte klimatilpasningen i stå for at lave en ny beregning efter den statslige metode, som lovforslaget indfører.

Dato: 13. september 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 2970337

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

Mulighed for højere serviceniveau mod betaling fra andre parter

Selskaberne får mulighed for at lade andre parter medfinansiere højere serviceniveau, hvor parterne finder det relevant. Det finder KL positivt og i tråd med det nytteprincip, der er gældende efter kystbeskyttelseslov og vandløbslov, som også er relevante i forhold til klimatilpasning. KL bemærker, at det kan være teknisk udfordrende og voldsomt dyrt, når et højere serviceniveau opstrøms øger belastningen nedstrøms. KL støtter lovforslagets forudsætning om, at sådanne omkostninger indregnes. Det svarer til gældende ret om regulering af vandløb.

Projektejerskab

Det er vigtigt for KL, at kommunerne bevarer muligheden for at kunne være projektejere. Når man læser lovforslaget, får man det indtryk, at det er udgangspunktet, at selskabet skal være projektejer, men særligt i forbindelse med klimatilpasning, som indpasses i byrummet, vil det være afgørende for flere kommuner at have projektledelsen. I byrummet er der ofte lokalplaner med relevante hensyn, mange myndighedstilladelser, store trafikale interesser samt stor bevågenhed fra borgere og erhvervsliv.

Kontrol og tillid

KL har forstået, at hensigten med lovforslaget også har været at ensrette og forenkle en række regler. Det skulle man så umiddelbart forvente ville føre til, at der var et mindre behov for kontrol, fordi det vil blive lettere for kommuner og forsyninger at overholde reglerne.

Det virker imidlertid, som om, at der med lovforslaget indføres unødigt meget kontrol med, om klimatilpasningsprojekterne er omkostningseffektive, jf. en række bestemmelser samt de økonomiske betragtninger om, at Forsyningssekretariatet skal have tilført flere midler. KL finder, at der bør være mere tillid til, at selskaber og kommuner er økonomisk ansvarlige i udførelsen af projekterne, og at det bør afspejles i reglerne om kontrol.

Øgede kommunale opgaver

KL finder, at lovforslaget indebærer væsentligt øgede opgaver for kommunerne og dermed øgede projektudgifter, herunder til de samfundsøkonomiske beregninger samt efterfølgende udarbejdelse/revidering af spildevandsplanen. Lovforslaget åbner op for, at meget af dette arbejde kan overlades til selskabet, men da klimatilpasning skal ses i sammenhæng med en række andre meget vigtige kommunale opgaver, bl.a. byudvikling, ser KL ikke dette som en farbar vej.

Evaluerings

KL vurderer, at det er positivt, at det er besluttet, at reglerne evalueres om 3 år. Der er tale om ret store ændringer, som det kan være svært på nuværende tidspunkt at gennemskue konsekvenserne af, herunder helt basalt, om de nye regler virker efter hensigten. Skulle der vise sig at være u hensigtsmæssige konsekvenser af ændringerne, forventer KL dog, at der reageres på det, også inden der er gået 3 år.

Dato: 13. september 2020

Sags ID: SAG-2020-02917
Dok. ID: 2970337

E-mail: CWEB@kl.dk
Direkte: 3370 3601

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Kommunikationsmateriale

KL opfordrer Energistyrelsen til at tilvejebringe relevant kommunikationsmateriale om lovforslaget og dets konsekvenser til brug for kommunalbestyrelser og bestyrelser hos forsyningsselskaberne.

Med venlig hilsen

Charlotte Weber
Konsulent